

Rijksoverheid

Beleidskompasformulier

Beleidskompas

Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- *Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?*
Naturalisandi (moeten langer wachten tot ze Nederlander kunnen worden), IND (beoordeelt verzoek om naturalisatie), gemeentes, BZ, Kabinetten van de Gouverneur in Aruba, Curaçao en Sint Maarten, IND-unit CN (nemen verzoeken in, informeren over de voorwaarden en geven een inschatting van de haalbaarheid van het verzoek).
- *Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?*
JenV, IND, gemeentes, BZ, Kabinet van de Gouverneurs en de IND-unit CN.
- *Op welke wijze ga je belanghebbenden in de verschillende fasen van het beleidstraject betrekken?*
Het wetsvoorstel wordt in internetconsultatie gegeven en er worden uitvoeringstoetsen verricht.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

a) Wat is vermoedelijk het probleem?

De aanleiding voor deze wijziging is het Hoofdlijnenakkoord en regeerprogramma van het Kabinet Schoof. In het regeerprogramma staat opgenomen:

“Het kabinet scherpst verder de voorwaarden voor het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit aan [...]. Ook wordt de naturalisatietermijn verhoogd van vijf naar tien jaar [...].”

In het hoofdlijnenakkoord stond het verlengen van de termijn voor naturalisatie opgenomen onder inzet op inburgering en integratie: “Een extra en verplichtende inzet op inburgering en integratie. Uitgangspunt is dat je één van ons bent als je meedoet en de Nederlandse waarden onderschrijft.” Daar onder staan verschillende maatregelen opgenomen, waaronder de onderhavige: “De standaardtermijn voor naturalisatie wordt verlengd naar 10 jaar, ongeacht verblijf bepaalde of onbepaalde tijd.”

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

De politieke wens bestaat om de termijn voor naturalisatie te verlengen. Dit wordt gekoppeld aan inzet op inburgering en integratie en het aanscherpen van het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit.

c) Wat is de omvang van het probleem?

In 2022 zijn 47.240 personen genaturaliseerd, in 2023 ging het om 50.485 personen. (bron: [de Staat van Migratie 2024](#))

d) Wat is het huidige beleid en wat leren we van de evaluatie daarvan?

Volgens de huidige wetgeving moet iemand die wil naturaliseren ten minste vijf jaar rechtmatig verblijf hebben. Hierop bestaan uitzonderingen.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet? (Nuloptie) Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De aanleiding voor deze wijziging is het Hoofdlijnenakkoord en het regeerprogramma, waarin is opgenomen dat de standaardtermijn voor naturalisatie wordt verlengd naar tien jaar, ongeacht verblijf bepaalde of onbepaalde tijd. Wanneer de overheid niets doet blijft de standaardtermijn voor naturalisatie vijf jaar en wordt deze maatregel uit het Hoofdlijnenakkoord niet uitgevoerd.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

De standaardtermijn voor naturalisatie moet, ingevolge hoofdlijnenakkoord, verlengd worden naar tien jaar, ongeacht verblijf bepaalde of onbepaalde tijd.

b) Zijn er specifieke randvoorwaarden en criteria die volgen uit de probleemanalyse of die te maken hebben met budgettaire of andere beperkingen?

Budgettaire worden weinig gevolgen voorzien. Een aantal jaren zullen mogelijk minder mensen naturaliseren omdat zij in plaats van 5 jaar 10 jaar moeten wachten. Dit betekent ook dat de vreemdeling de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning nog een keer extra moet verlengen (met bijbehorende leges). Daarnaast zijn voor de overheid kosten gemoeid met het wijzigen van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

3. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

a) *Beschrijf je voorkeursoptie*

Het regeerprogramma geeft aan dat de termijn voor naturalisatie naar 10 jaar gaat.

b) *Hoe beoordeel je de gekozen optie in termen van:*

- [*Doeltreffendheid*](#) en [*doelmatigheid*](#)

Met deze wijziging wordt uitvoering gegeven aan één van de maatregelen uit het regeerprogramma.

- *Uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [*doenvermogen*](#), [*regeldruk*](#) en [*handhaving*](#))*

De verwachting is op dit moment niet dat er grote veranderingen plaatsvinden op doenvermogen, regeldruk en handhaving.

- *Brede maatschappelijke impact*

De vreemdelingen die het betreft zullen vijf jaar langer moeten wachten voordat zij Nederlander kunnen worden. Hiermee verdubbelt de termijn. Zo lang betrokkenen geen Nederlander zijn, kunnen ze niet volledig deelnemen in de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan stemrecht voor de Tweede Kamer en het uitoefenen van beroepen in openbare functies (bv politiebeambte, militair).

c) *Wat zijn de risico's en onzekerheden in dit voorstel?*

In 2017 is een wetsvoorstel waarin de termijn voor naturalisatie verhoogd zou worden van 5 naar 7 jaar verworpen door de Eerste Kamer.

d) *Hoe ziet de voorgenomen [*monitoring en evaluatie*](#) eruit?*

Eén jaar na inwerkingtreding wordt een verplichte invoeringstoets uitgevoerd.